

Universitatea București
Facultatea de Drept
Școala doctorală
2009-2010

Contencios constituțional

Programa analitică

- I. Contenciosul constituțional, disciplină universitară de studiu.
- II. Curtea Constituțională – dimensiune a statului de drept
 - &. 1. Istoric;
 - &. 2. Modele și funcții ale instanțelor constituționale;
 - &. 3. Reglementarea juridică
 - &. 4. Discuție generală privind autoritățile competente a efectua controlul de constituționalitate;
 - &. 5. Precizări referitoare la natura juridică a Curții Constituționale. Legitimitatea democratică a jurisdicției constituționale;
 - &. 6. Trăsăturile și funcțiile Curții Constituționale.
- III. Structurile Curții Constituționale (judecătorii, președintele, plenul, serviciile auxiliare).
 - &. 1. Judecătorii Curții Constituționale.
 - a) Numărul judecătorilor și condițiile de acces la funcție;
 - b) Numirea judecătorilor;
 - c) Mandatul judecătorului;
 - d) Obligațiile judecătorului;
 - e) Incompatibilități;
 - f) Protecția judecătorului;
 - g) Răspunderea judecătorului
 - h) Imunitatea judecătorilor;
 - i) Rezervarea postului;
 - j) Asimilarea cu funcțiile de conducere din ICCJ;

k) Independența și inamovibilitatea judecătorului constituțional.

&. 2. Președintele Curții Constituționale:

- a) Durata mandatului, interimatul funcției;
- b) Atribuțiile Președintelui Curții Constituționale;
- c) Calitatea de ordonator de credite;
- d) Actele

&. 3. Plenul Curții Constituționale:

- a) Denumirea;
- b) Competența;
- c) Procedura de lucru.

&. 4. Serviciile și compartimentele Curții:

- a) Magistrații asistenți;
- b) Secretariatul Curții Constituționale
- c) Personalul auxiliar de specialitate;
- d) Direcția generală economică;
- e) Serviciul grefă, registratură, arhivă;
- f) Serviciul documentare, cercetare, informatică;
- g) Compartimentul de audit public intern.

&. 5. Răspunderea juridică a personalului Curții.

&. 6. Sediul Curții Constituționale.

IV. Competența Curții Constituționale

&. 1. Generalități.

&. 2. Clasificarea atribuțiilor:

- a) Criteriul înscrierii în constituție;
- b) Criteriul organului competent să efectueze controlul;
- c) Criteriul temporal;
- d) Criteriul procedurii de realizare a controlului;
- e) Criteriul sistematic;
- f) Criteriul conținutului atribuțiilor;
- g) Controlul constituționalității tratatelor;
- h) Soluționarea conflictelor dintre autoritățile publice.

&. 3. Alte precizări privind controlul de constituționalitate.

V. Accesul la Curtea Constituțională (căi, mijloace, obiecția de neconstituționalitate, excepția de neconstituționalitate, alte forme de sesizare, subiectele de sesizare).

- &. 1. Mijloacele de acces la Curtea Constituțională.
- &. 2. Obiecția de neconstituționalitate.
- &. 3. Excepția de neconstituționalitate:
 - a) Noțiuni generale;
 - b) Trăsăturile excepției de neconstituționalitate;
 - c) Elemente de comparație între excepția de neconstituționalitate și obiecția de neconstituționalitate;
 - d) Legea
 - e) Ordonanța de Guvern
 - f) Alte acte
 - g) Excepția de neconstituționalitate invocată în fața instanței de judecată sau de arbitraj comercial;
 - h) Cauzele de inadmisibilitate - generalități;
 - i) Cauzele de inadmisibilitate privind obiectul sesizării;
 - j) Cauzele de inadmisibilitate privind subiectul sesizării;
 - k) Cauzele de inadmisibilitate privind temeiul constituțional invocat.
- &. 4. Alte forme de sesizare prevăzute de lege:
 - a) Controlul constituționalității tratatelor;
 - b) Controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului;
 - c) Controlul inițiativei de revizuire a Constituției;
 - d) Soluționarea conflictelor de natură constituțională dintre autoritățile publice;
 - e) Controlul criteriilor constituționale pentru îndeplinirea funcției de Președinte al României;
 - f) Controlul referendumului și al inițiativei populare;
 - g) Controlul constituționalității partidelor politice.
- &. 5. Subiectele de sesizare (sesizare):
 - a) Invocarea excepției de neconstituționalitate de către justițiabili;
 - b) Invocarea excepției de neconstituționalitate de procuror;
 - c) Invocarea excepției de neconstituționalitate din oficiu de instanța de judecată;
 - d) Invocarea excepției de neconstituționalitate de Avocatul Poporului.

VI. Procedurile în fața Curții Constituționale.

&. 1. Generalități

&. 2. Trăsăturile procedurilor în contenciosul constituțional.

- &. 3. Procedura în cazul obiecției de neconstituționalitate.
- &. 4. Procedura în controlul regulamentelor parlamentare.
- &. 5. Procedura în cazul excepției de neconstituționalitate.
- &. 6. Procedura în controlul inițiativei de revizuire a Constituției.
- &. 7. Procedura în controlul constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale.
- &. 8. Soluționarea conflictelor juridice de natura constituțională, dintre autoritățile publice.
- &. 9. Verificarea respectării procedurii pentru alegerea Președintelui României
- &. 10. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul funcției de Președinte al României.
- &. 11. Emiterea avizului pentru suspendarea din funcție a Președintelui României
- &. 12. Verificarea îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni
- &. 13. Judecarea contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic.
- &. 14. Referendumul.
- &. 15. Reguli procedurale referitoare la pronunțarea hotărârilor, deciziilor, avizelor.

VII. Actele Curții Constituționale

- &. 1. Denumire, Generalități.
- &. 2. Natura juridică.
- &. 3. Categoriile de decizii.
- &. 4. Deciziile Curții produc efecte numai pentru viitor.
- &. 5. Publicarea actelor Curții.
- &. 6. Reguli procedurale referitoare la comunicarea actelor Curții.
- &. 7. Proceduri privind executarea actelor Curții

VIII. Caracterul obligatoriu al actelor Curții Constituționale.

- &. 1. Efectele obligatorii ale actelor Curții înainte de revizuirea Constituției din anul 2003.
- &. 2. Efectele obligatorii ale actelor Curții după revizuirea Constituției din anul 2003.

IX. Probleme importante ce s-au aflat pe rolul Curții Constituționale din România.

- &. 1. Considerații generale.
- &. 2. Principiul legalității.
- &. 3. Liberul acces la justiție.
- &. 4. Neretroactivitatea legii.
- &. 5. Un statut constituțional al senatorilor și deputaților.
- &. 6. Imobile cu destinație de locuințe, naționalizate.
- &. 7. Regimul investițiilor străine.
- &. 8. Libertatea religioasă.
- &. 9. Dreptul la libera circulație.
- &. 10. Rolul și locul Ministerului Public în sistemul constituțional actual.
- &. 11. Prioritatea reglementărilor internaționale asupra celor interne.
- &. 12. Delegarea legislativă.
- &. 13. Conținutul libertății individuale
- &. 14. Homosexualitatea.
- &. 15. Alegeri Prezidențiale.
- &. 16. Conflictul între autoritățile publice.
- &. 17. Avizul consultativ pentru suspendarea Președintelui României și existența interimatului funcției de Președinte al României.

Bibliografie

- 1) Constituția României. Comentariu pe articole (colectiv coordonat de Ioan Muraru și Simina Tănăsescu) Editura CH Beck, 2008**
- 2) Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, în M. Of. al României, Partea I, nr. 643 din 16 iulie 2004.**
- 3) Curtea Constituțională, Decizii de constatare a neconstituționalității, 1992-1998, vol. I, Editura C.H. Beck, București 2007.**
- 4) Curtea Constituțională, Decizii de constatare a neconstituționalității, 1999-2003, vol. II, Editura C.H. Beck, București 2007.**
- 5) Curtea Constituțională, Decizii de constatare a neconstituționalității, 2004-2006, vol. III, Editura C.H. Beck, București 2007.**
- 6) Ioan Muraru, Nasty Marian Vlădoiu,**

- Silviu Barbu, Andrei Muraru,** - Contencios constituțional,
Editura Hamangiu, București, 2009
- 7) Ion Deleanu,** - Justiția constituțională,
Editura Lumina Lex,
București, 1995.
- 8) Mihai Constantinescu,** - Contencios constituțional,
ediția a II-a, Editura Augusta,
Timișoara.
- 9) Tudor Drăganu,** - Drept constituțional și instituții
politice, tratat elementar, două volume,
Lumina Lex, 1998.
- 10) Ioan Muraru, Gheorghe Iancu** - Constituțiile României Texte. Note.
Prezentare comparativă. Editura
Actami, București, 1999.
- 11) Ioan Muraru, Simina Tănăsescu** - Drept constituțional și instituții
politice, vol. I, All Beck 2006, vol. II,
All Beck, 2006.
- 12) Ioan Muraru, Mihai Constantinescu** - Curtea Constituțională a României
Ed. Albatros, București, 1997.
- 13) Ioan Muraru, Mihai Constantinescu** - Drept parlamentar românesc Editura
All Beck, București, 2005.
- 14) Ioan Muraru, Mihai Constantinescu** - Ordonanța guvernamentală. Doctrină
și jurisprudență. ediția a II a, Editura
Lumina - Lex, 2002.
- 15) Ioan Muraru, Mihai Constantinescu,** - Interpretarea Constituției. Doctrină și

**Simina Tănăsescu, Marian Enache,
Gheorghe Iancu**

practică. Lumina-Lex, 2002

16) Ioan Muraru

- Avocatul Poporului, instituție de tip ombudsman. All Beck, 2004

17) Mihai Constantinescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu

- Constituția României, revizuită, comentarii și explicații, Editura All Beck, 2004.

18) Ioan Muraru și colectiv

- Alegerile și corpul electoral, Editura All Beck, București, 2005.

19) Ioan Muraru și colectiv

- Perspective juridice privind instituția Parlamentului, Editura All Beck, București, 2005.

20) Ioan Muraru

- Despre Constituție și constituționalism, liber amicorum, Editura Hamangiu, 2006.

21) Elena Simina Tănăsescu

- Legile electorale, comentarii și explicații, Editura All Beck, București, 2004.

22) Coord. Elena Simina Tănăsescu

- Răspunderea în dreptul constituțional, Editura C.H. Beck, București, 2007.

23) Attila Varga

- Constituționalitatea procesului legislativ, Editura Hamangiu, București, 2007.

24) Valentin Cârstea

- Constituționalitatea ordonanțelor Guvernului, Editura Mirton, Timișoara, 2005.

25) Bianca Selejan

- Excepția de neconstituționalitate,
Editura All Beck, București, 2005.

26) Ion Deleanu

- Instituții și proceduri constituționale,
Editura C.H. Beck, București, 2006.

Notă

Cât privește manualele universitare precum și monografiile nominalizate se recomandă acele pagini care privesc controlul de constituționalitate.

